

වත්තල මාබෝල නගර සභාව - 2020

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වගණනය කළ මතය

වත්තල මාබෝල නගර සභාවේ 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට වත්කම් හා වගකීම් ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම්/ ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය , වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන නගර සභා ආඥා පනතේ (255 අධිකාරය) 181 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට වත්තල මාබෝල නගර සභාවේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

නගර සභාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව නගර සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ජරමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්ථානායෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් ,වේතනාත්විත මහභූරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ,ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ නගර සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ නගර සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, නගර සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,

- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

(අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ)(iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව නගර සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමග අනුරූප වේ.

(ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ)(iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් විස්තරාත්මක කළමනාකරණ වාර්තාවේ පහත අංක යටතේ සඳහන් කර තිබූ නිර්දේශයන් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.
1.2.1(ආ), (ඇ),(ඉ), 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4 හා 1.2.5

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) අංක 18.7 හා LGD/10A/ 4/න.ශී./2019 අංක දරන පළාත් පාලන සහකාර කොමසාරිස්ගේ 2021 පෙබරවාරි 01 දිනැති ලිපිය ප්‍රකාරව වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කර නොතිබුණි.	මේ වන විට වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීම සිදු කරමින් පවතින බව දන්වමි.	
(ආ) අංක 7.7 අනුව සභාව කල්බදු වාරික ක්‍රමය යටතේ ලබාගත් TOYOTA HILUX 4WD ඩබල් කැබ් රථයේ රු.9,690,000 ක වටිනාකම හා රු.3,255,480 ක පොලිය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙලිදරව් කර නොතිබූ අතර එය ක්ෂය කිරීමෙන් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.387,600 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. මේ සඳහා 2017 වර්ෂයේ අත්පිට මුදලට මිලදී ගැනීම සඳහා වෙන් කළ රු9,000,000 ණයහිමියන් නිවැරදි නොකිරීමෙන් එම ප්‍රමාණයෙන් ණයහිමියන්ද වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	පැරණි ගිණුම් ක්‍රමයට මිලට ගත් මෙවැනි වාහන ගිණුම් ගත කළ යුතු ආකාරය සඳහන් කර නොතිබූ බැවින් ස්ථාවර වත්කමක් ලෙස සටහන් කර ඇති බව දන්වමි.	පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අනුව කටයුතු කළ යුතුවේ.

(ඇ) පළාත් පාලන ආයතන සඳහා ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති පහදාදීම හා මහ පෙත්වීම යටතේ වූ EG 3.1 ප්‍රකාරව 2020 වර්ෂයේ අවසානයට වැඩ නිම නොවූ කර්මාන්ත සඳහා වන රු.8,388,624 ක අගය කෙරිගෙන යන වැඩ ලෙස නොදක්වා වියදම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

2021 මූල්‍ය ප්‍රකාශන මඟින් නිවැරදි කිරීම සිදු කරන බව දන්වමි.

(ඈ) පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති පහදාදීම හා මහ පෙත්වීම යටතේ වූ EG 3.1 ප්‍රකාරව ණයභීෂියෝ ලෙස හා වත්කම් ගිණුම්වලට ගිණුම්ගත කළ රු.12,794,690 ක අගය කෙරිගෙන යන වැඩ ලෙස ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.

2021 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනය සකස් කිරීමේ දී කෙරිගෙන යන වැඩ වෙනම පෙත්වීමට කටයුතු කරන බව දන්වමි.

පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අනුව කටයුතු කළ යුතුවේ.

1.6.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

විගණන නිරීක්ෂණය

සභාවේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති අංක 3.3 යටතේ පරිඝණක සඳහා සියයට 15 ක් හා පරිගණක මෘදුකාංග සඳහා සියයට 12.5 ක් ලෙස ක්ෂය අනුපාතයන් හෙළිදරව් කර තිබුණද, ඒ අනුව පරිගණක හා පරිගණක මෘදුකාංගවලට අදාළ වත්කම් වර්ගකර, ක්ෂය කිරීම් කර නොතිබුණි.

මෘදුකාංග වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමෙන් පසු ක්ෂය කිරීමට කටයුතු කරන බව දන්වමි.

හෙළිදරව් කළ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති අනුව වත්කම් ක්ෂය කළ යුතුවේ.

1.6.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය

සභාවේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) 2020 ජනවාරි 01 දිනට වූ ආරම්භක ශේෂයන් ගිණුම්ගත කිරීම සඳහා ජ'නල් සටහන් යොදා ගෙන තිබූ නමුත් ගිණුම් විෂයයන් 05 ක වෙනස්වූ ශේෂයන් ගිණුම් ගත කර තිබූ හෙයින් පෙර නොපැවති සංචිත හා වෙන් කිරීම් ගිණුමක රු.53,119,273 ක ආරම්භක ශේෂයක් පැවතුණි.

ඉදිරියේ දී මෙම දෝෂ නිවැරදි කර ගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇති බව දන්වමි.

ඉකුත් වර්ෂයේ අවසානයට වූ නිවැරදි ශේෂයන් ඉදිරියට ගෙන ආ යුතුවේ.

(ආ) 2020 වර්ෂයේ ජ'නල් සටහන් මගින් විවිධ ණයභීෂි ගිණුමට රු.68,018,760 ක් ප්‍රතිපාදනය කළද ගිවිසුම්ගත නොවූ කර්මාන්තවල වටිනාකම රු.22,853,253 ක් ගිණුම්ගත කිරීමෙන් රු.22,853,253 කින් ණය භීෂියන් හා (ගොඩනැගිලි) වත්කම් වැඩියෙන් ගිණුම් ගත වී තිබුණි.

මෙහි උපදේශක සේවා ලබා ගැනීමේ කටයුතු ආරම්භ කර ඇති බව දන්වමි.

ගිවිසුම්ගතවූ කර්මාන්ත සඳහා පමණක් ප්‍රතිපාදන ඇති කළ යුතුවේ.

(ඇ) 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ශුද්ධ වත්කම්/ ස්කන්ධ වෙනස්වීම් ප්‍රකාශයේ 2019 වර්ෂය සඳහා විස්තීර්ණ ආදායම රු.41,246,039 ක් ලෙස දක්වා තිබූ නමුත් 2019 වර්ෂයේ අවසන් ගිණුම්වලට අනුව අතිරික්තය රු.24,272,602 ක් වූයෙන් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශුද්ධ වත්කම් රු.16,973,437 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

2019 වර්ෂයේ හා 2020 වර්ෂයේ අවසන් ගිණුම සකස් කරන ලද්දේ ක්‍රමවේද දෙකකට බැවින් එම ඉලක්කම් සංසන්දනය කිරීම අපහසු බව දන්වමි.

ඉකුත් වර්ෂයේ නිවැරදි වටිනාකම් ගිණුම්වලට ගෙන ආ යුතුවේ.

(ඈ) පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 9.9 ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශවල සටහන් අංක 10 යටතේ ප්‍රාග්ධන වියදම් ප්‍රදාන ලැබීම්වලින් වර්ෂයේ කළ ගෙවීම්, අතිරික්තයේ හඳුනාගත් ප්‍රදාන ලෙස අඩුකොට ඉතිරිය ශුද්ධ වත්කම්/ ස්කන්ධය යටතේ වූ, අතිරික්තයේ හඳුනා නොගත් ප්‍රදාන යටතේ සටහන් කළ යුතු විය. එහෙත් ක්ෂය කිරීම් ගණනය කළ පදනම මත විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයට ජර්නල් සටහනක් මගින් සටහන් අංක 05 යටතේ අයභාරයක් ලෙස දැක්විය යුතු වුවත් එසේ නොකොට ලැබූ ප්‍රතිපාදනවලින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ගෙවීම් කර තිබුණද ලැබූ/ලැබිය යුතු මුළු රු.6,485,468 ක ප්‍රතිපාදන මුදලම ශුද්ධ වත්කම්/ ස්කන්ධය යටතේ ගිණුම් ගත කර තිබුණි.

ස්ථාවර වත්කම් ක්ෂය කරනු ලබන්නේ මිල දී ගත් වර්ෂයේ නොව ඊළඟ වර්ෂයේ බැවින් ක්ෂය සඳහා වියදම හඳුනා ගන්නේ වත්කම් හඳුනාගත් වර්ෂයට පසු වර්ෂයේ දී බව දන්වමි.

පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අනුව ගිණුම් තැබිය යුතුවේ.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුව ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ අතිරික්තය රු. 102,519,308 ක් වූ අතර, ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදමට වඩා වැඩි වූ ආදායම රු. 45,215,921 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 වෙනත් ආදායම්

විගණන නිරීක්ෂණය

සභාවේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට වෙළඳ ස්ථාන 416 කින් අයවිය යුතු කසළ අපහරණ ගාස්තු හිඟ ශේෂය රු.9,388,098 ක් වූ අතර 2021 මාර්තු වනවිට එයින් රු.320,650 ක් පමණක් අය කර ඇත.

2021 වර්ෂයේ ජනවාරි මස සිට මාර්තු මස දක්වා රු. 320,650 ක් හිඟ ගාස්තු වලින් අයකර ගැනීම සිදු කර ඇති බව දන්වමි.

හිඟ අය කර ගැනීමට පියවර ගත යුතුවේ.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

නගර සභා ආඥා පනතේ 4 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම, ජනතාවගේ සුව විභරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යන සභාව විසින් ඉටු කළ යුතුව තිබුණු කාර්තවයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳව නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාව විසින් 1973 වර්ෂයේදී මිලදී ගෙන තිබූ අක්කර 09 පර්චස් 20 ක ඉඩම සම්බන්ධයෙන් රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාව විසින් 2019 නොවැම්බර් 07 දින ලබාදී තිබූ නියෝගය ප්‍රකාරව සර්වේයර් ජනරාල් විසින් කැබලි 28 ක අනුරේඛනයක් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. ඒ අනුව කැබලි 03 ක වැඩිපුර භුක්ති විදින ප්‍රමාණය පර්චස් 24.33 ක් වූ අතර නගර සභා ගොඩනැගිල්ල අයත් ඉඩම් කොටසින් අඩුවෙන් භුක්ති විදින ප්‍රමාණය පර්චස් 2.34 ක් විය. දීර්ඝකාලීනව බදු පදනම මත හෝ අයිතිය හුවමාරු කරන ලද ඉඩම් වශයෙන් හිමිකම් වාර්තාවල නොපෙන්වන එහෙත් වරිපනම් අංක සහිතව හිමිකම් කියන ප්‍රමාණයෙන් අක්කර 01, රූඩ් 02, පර්චස් 39.13 ක් වූ කැබලි 12 ක් වූ අතර අනුරේඛනය පරිදි වරිපනම් ලේඛනවල ඇතුළත් නොවූ පර්චස් 01.43 ක් වූ කැබලි 03 ක් හා දැනට සොයා ගත නොහැකි පර්චස් 02.41 ක් වූ කැබලි 02 ක් විය. ඒ අනුව සභාව සතු ඉඩම් අනිසි පරිහරණය සඳහා ලබාදී තිබීම සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා මාර්ග ගෙන නොතිබුණි.	පළාත් පාලන සහකාර කොමසාරිස් කාර්යාලයේ ඉංජිනේරු මහතා මගින් මේ පිළිබඳ පරීක්ෂණයක් ආරම්භකර ඇති අතර විධිමත් පරිදි අයිතිය තහවුරු කර ගැනීමෙන් පසු තොරතුරු වාර්තා කල හැකි බව දන්වමි.	අයිතිය තහවුරු කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුවේ.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මෙල්කෝ ඔක්සිජන් සමාගමට බදුදී තිබූ ඉඩම 2020 සැප්තැම්බර් දින නිරීක්ෂණය කිරීමේදී එහි සභාව සතු ඉඩමක් බවට දැන්වීම් පුවරුවක් සවි කර තිබුණි. එම ඉඩම වටා තාප්පයක් ඉදි කර තිබුණද සමාගම විසින් ඉදි කර තිබූ ගොඩනැගිල්ල ඉවත් කර නොගැනීම නිසා තාප්පයේ ඉතිරි කොටස නිම කර නොතිබුණි. මේ වන විට අදාල සමාගම විසින් බදු අයිතිය අහෝසි කිරීම නිසා පාඩුවක් සිදුවූ බව සඳහන් කරමින් සභාවට, සභාපතිවරයාට	පළාත් පාලන දෙපාර්තමේන්තුවේ නීති අංශය වෙත 2020 දෙසැම්බර් 09 වන දින ලිපියක් යොමු කර ඇති නමුත් මේ දක්වා පිළිතුරු ලැබී නොමැති බැවින් පිළිතුරු ලද පසු ඉදිරි ක්‍රියා මාර්ග ගැනීමට කටයුතු කරන බව දන්වමි.	නිරවුල් භුක්තිය ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුවේ.

හා ලේකම්වරයාට විරුද්ධව ලක්ෂ 500 ක වන්දියක් සමඟ වාර්ෂිකව සියයට 12 ක පොලියක් ඉල්ලා නඩු පවරන බව දක්වා එන්තරවාසියක් එවා තිබූ අතර කෙසේ හෝ මෙම ඉඩම ඔවුන් සතු කර ගැනීමේ ප්‍රයත්නය ඉවත්වී නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) බදු අංක 737,259 හා 294 යටතේ පිළිවෙලින් පර්චස් 30.4 ක්, අ.01 රුඩ් 01පර්.36.89 ක් හා පර්.0.54 ක් අවුරුදු 30 ක කාලයට බදුදී ඇති ඉඩම් 03 ක් සඳහා වර්ෂ 05 කට වරක් බදු මුදල තක්සේරු කර සංශෝධනය නොකිරීම හා සභාවේ ඉඩම් දීර්ඝකාලීනව අත්සතු කිරීම නිසා සභාවට විශාල හානියක් කර තිබීම මෙන්ම මෙම ඉඩම් සින්නක්කරව බදුකරුට ලබාදීම සඳහා සැලසුම් සහගතව කටයුතු කර තිබුණි. තවද මෙම බදු දීම් විධිමත් ටෙන්ඩර් ක්‍රියාවලියක් අනුගමනය කර බදුදී තිබූ බවට අනාවරණය නොවිණි.

අංක 1986/6 දරන චක්‍රලේඛය අනුව ටෙන්ඩර් ක්‍රියාවලියක් හෝ වසර 5කට වරක් බදුකුලිය සංශෝධනය කල යුතු බවට විධිවිධාන නොමැති බව දන්වමි.

දීර්ඝ කාලයට බදුදී ඇති ඉඩම් වර්ෂ 05 කට වරක් බදු මුදල තක්සේරු කර සංශෝධනය කිරීමට ගිවිසුම මඟින් ප්‍රතිපාදන ඇති කර ගත යුතුවේ.

(ඇ) බදුකරු විසින් තනාගත් හැඳල හංදිය වෙළඳ සංකීර්ණයේ අංක 05 උරුමස් වෙළඳ සැල පිහිටි භූමිය වසරක් සඳහා රු.2,500 ක මාසික කුලියට හා මාස 06 ක මුදල් තැන්පත් කිරීමට යටත්ව කිසිදු ගිවිසුමකින් තොරව 2012 ඔක්තෝබර් 17 දින ලබාදී එදින සිට ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන ගොස් තිබුණි.2015 වර්ෂයෙන් පසු මෙම කඩ කාමරය ලබාදුන් ආකාරය පිළිබඳව වාර්තාවී නොතිබූ අතර 2021 වර්ෂය සඳහා කඩ හිමියා තනාගත් කඩ කාමරයක් බව පවසා ටෙන්ඩර් කිරීමකින් තොරව ලබා ගන්නා තක්සේරුවක් මත ලබාදීමට 2020 නොවැම්බර් 30 දින මාසික සහ රැස්වීමේදී අනුමත වී තිබුණි. මෙම වෙළඳ සැල දිගින් දිගටම ගිවිසුම්වලින් හා රජයේ තක්සේරුවකින් තොරව ටෙන්ඩර් පරිපාටියෙන් බැහැරව ලබා දීමට කටයුතු කර තිබූ අතර මෙහි 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟය රු.167,750 ක් වී තිබුණි.

ටෙන්ඩර් පරිපාටියට පටහැනිව සභාව විසින් ගෙන ඇති මෙම තීරණය නිසා කටයුතු කල යුතු ආකාරය පිළිබඳව පළාත් පාලන සභකාර කොමසාරිස්ගෙන් උපදෙස් ඉල්ලා ඇති බව දන්වමි.

රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ විධි විධාන අනුව කටයුතු කළ යුතුවේ.

3.3 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනයේ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>කුඩාඒදණ්ඩ ප්‍රජා ශාලාව ඉදිකිරීමේ I අදියර සඳහා රු.1,999,837 ක් ඇස්තමේන්තු කර තිබූ අතර රු.1,994,518 කට මිල ඉදිරිපත්කර තිබූ එකම කොන්ත්‍රාත්කරුට කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනමා 2019 ජුනි 25 දින මාස 4 කින් නිම කිරීමට ගිවිසුම් ගතවී තිබුණි. මෙහි II වන අදියර සඳහා 2020 ජුනි 25 දින මාස 05 කින් නිම කිරීමට රු.988,486 ක මුදලකට නැවත ගිවිසුම් ගතවී තිබූ අතර අවසන් අදියර ලෙස රු.989,550 ක මුදලකට මෙම කොන්ත්‍රාත්කරු සමඟ 2020 සැප්තැම්බර් 18 දින ගිවිසුම්ගතවී තිබුණි. අදියර 3 සඳහාම රු.3,994,518 මුදලක් ඇස්තමේන්තු කර තිබූ අතර 2017 මැයි 24 දිනැති පළාත් පාලන කොමසාරිස්ගේ LGD/04/2007 අංක දරන ලිපිය ප්‍රකාරව මුළු ඇස්තමේන්තුව සඳහා ලබා ගත යුතු පළාත් ඉංජිනේරුගේ අනුමැතිය ලබා නොගෙන තාක්ෂණ නිලධාරී විසින් අනුමත කර තිබුණි.තවද අදාල ලිපියේ 3 ඡේදය ප්‍රකාරව ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කළ නිලධාරියා විසින් සහතික කිරීම නොකළ යුතුව තිබුණද ඔහු විසින්ම සහතික කිරීම කර තිබූ අතර මේ සඳහා සභා අනුමැතියද ලබාගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>මෙහි 1 අදියර ව්‍යාපෘතිය රු. ලක්ෂ 20 ට අඩු බැවින් සභාවේ වැඩ අධිකාරී අනුමැතිය මත සිදු කර ඇති අතර ඉතිරි ඇස්තමේන්තු 02 ම රු.ලක්ෂ 10 ක් බැගින් වන බැවින් වැඩ අධිකාරී අනුමැතිය මත ඉදිකිරීමට කටයුතු කර ඇති බව දන්වමි.</p>	<p>අදියර කිහිපයකින් ව්‍යාපෘති සඳහා ඇස්තමේන්තුවට අනුමැතිය ලබා ගත යුතුවේ.</p>